

9. Afvallen van het geloof

Introductie

In deze onderwijsserie hebben we stilgestaan bij de bekering van een slecht leven tot de Heer. Is het omgekeerde ook mogelijk? Kunnen mensen, die zich bekeerd hebben, zich ook weer omkeren naar een leven zonder de Heer? Of is eens bekeerd, altijd bekeerd? Als we om ons heen kijken, dan zien we soms mensen afglijden van het geloof, waar ze eens zo warm voor liepen. Dit roept vragen op: waren zij wel echt bekeerd, als zij afglijden van het geloof? Of was het alleen schijn geloof? En hoe kan het dat mensen hun enthousiasme voor de Heer weer kwijtraken? Over deze vragen willen we in dit laatste document van de serie nadenken.

Wat zegt de Bijbel over afvallen van het geloof?

In de Bijbel wordt gesproken over de mogelijkheid dat mensen van het geloof afvallen. Zo vertelt Jezus de gelijkenis van de zaaier, waarbij Hij in Lukas 8:13 het volgende uitlegt:

Zij bij wie op de rots gezaaid wordt, zijn zij die het Woord met vreugde ontvangen, wanneer zij het gehoord hebben. Maar dezen, die maar voor een bepaalde tijd geloven, hebben geen wortel, en in een tijd van verzoeking worden zij afvallig.

Kennelijk kunnen mensen het evangelie met vreugde ontvangen en zich daar in geloof aan over geven, maar na een tijdje dit geloof weer kwijtraken. Jezus schetst de mogelijkheid van een zogenaamd 'tijdgeloof', dat mensen maar voor een beperkte tijd geloven en dan daarvan afvallen. Hiertegenover staan degenen bij wie het zaad in de goede aarde valt. Volgens Lukas 8:15 zijn zij degenen, die het Woord ook vasthouden en daar in volharding vrucht naar dragen. Onze roeping is dus niet alleen om tot geloof of bekering te komen, maar ook om deze bekering vast te houden en daarin te volharden en vrucht te blijven dragen.

Op een andere plaats vertelt Jezus de gelijkenis van de Wijnstok en de ranken. Daarbij is Hij de Wijnstok en zijn de gelovigen de ranken. Zolang de ranken in Jezus blijven, zullen zij vrucht dragen. In Johannes 15:5-6 legt Jezus het volgende hierover uit:

Ik ben de Wijnstok, u de ranken; wie in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht, want zonder Mij kunt u niets doen. Als iemand niet in Mij blijft, wordt hij buitengeworpen zoals de rank, en verdort, en men verzamelt ze en werpt ze in het vuur, en zij worden verbrand.

Jezus spreekt hier over de mogelijkheid dat ranken uit Hem wegvallen. Hierbij spreekt Hij over ranken, die wel in Hem waren geënt, maar zij blijven niet in Hem. Zij vallen uit Hem weg. Jezus spreekt hier de gelovigen aan en roept hen op om in Hem te blijven. Deze oproep had Hij niet hoeven te doen, als eens bekeerd, altijd bekeerd was. Dan blijven alle ranken immers in Hem. Jezus geeft hier duidelijk de mogelijkheid aan dat mensen die ooit in Hem waren, uit Hem wegvallen. Zij dragen geen blijvende vrucht naar het geloof.

Deze waarschuwing om bij het geloof te blijven en daar niet uit weg te vallen, vinden we ook op andere plaatsen in het Nieuwe Testament. Zo lezen we in Hebrëeën 2:1 de volgende aansporing:

Daarom moeten wij ons te meer houden aan wat door ons gehoord is, opdat wij niet op enig moment afdrijven.

Kennelijk is er de mogelijkheid dat je op enig moment wegdrijft bij het geloof vandaan. Het vuur brandde ooit wel, maar nu is het uitgedoofd en langzaam drijf je weg bij de Heer. Deze waarschuwing is geen lege waarschuwing. Het gevolg van het wegdrijven bij de Heer, is de toorn van God, volgens de verzen 2 en 3. Hoe dicht we ook op het vuur zitten, laten we altijd waken dat we niet wegdrijven en elkaar daar ook scherp op houden!

In Hebreëën 6 wordt het meest duidelijk gesproken over de mogelijkheid van een afval van het geloof. We citeren hier de verzen 4-6:

Want het is onmogelijk om hen die eens verlicht zijn geweest, die de hemelse gave geproefd hebben en deelgenoot zijn geworden van de Heilige Geest, en die het goede Woord van God geproefd hebben en de krachten van de komende wereld, en die daarna afvallig worden, weer opnieuw tot bekering te brengen, omdat zij voor zichzelf de Zoon van God opnieuw kruisigen en openlijk te schande maken.

In deze verzen gaat het over mensen, die verlicht zijn geweest en deelgenoot zijn geworden van de Heilige Geest. Het Griekse woord voor 'deelgenoot' is hier *métògòs*, dit betekent 'een actieve partner'. Deze mensen werkten dus samen met de Heilige Geest binnen het Koninkrijk van de Heer. Zij leefden de krachten van het hemelse Koninkrijk uit. Je kunt je moeilijk voorstellen dat deze mensen niet echt bekeerd waren. Toch worden zij afvallig en vallen weg uit het geloof.

Uit vers 6 wordt zonder twijfel duidelijk dat het hier om daadwerkelijk bekeerde mensen gaat, die afvallen van het geloof. In dit vers staat namelijk dat deze mensen na hun afval niet meer **opnieuw tot bekering** kunnen komen, want dan zouden zij Jezus voor een tweede keer kruisigen. Dit laat zien dat zij daadwerkelijk deel hadden gekregen aan de vergeving van het kruis en dat dit na afval niet nog een tweede keer kan gebeuren. Jezus heeft namelijk maar één keer geleden aan het kruis. De deur naar bekering is na de afval definitief gesloten. Dit kan maar één ding betekenen: dat deze mensen de eerste keer daadwerkelijk door de deur van de bekering binnen waren gegaan, maar daaruit weg zijn gegaan. Als zij slechts een 'schijnbekering' hadden ondergaan, dan zou de deur naar ware bekering gewoon nog open moeten zijn voor hen...

Ook in 2 Petrus 2:20-22 wordt gesproken over de mogelijkheid om van het geloof af te vallen:

Want als zij de besmettingen van de wereld ontvlucht zijn door de kennis van de Heer en Zaligmaker Jezus Christus, maar daarin opnieuw verwikkeld raken en daardoor overwonnen worden, dan is voor hen het laatste erger geworden dan het eerste. Het zou immers beter voor hen geweest zijn dat zij de weg van de gerechtigheid niet gekend hadden, dan dat zij, nadat zij die hebben leren kennen, zich weer afkeren van het heilige gebod dat hun overgeleverd was. Maar hun is overkomen wat een waar spreekwoord zegt: De hond is teruggekeerd naar zijn eigen uitbraaksel en de gewassen zeug naar het rondwentelen in de modder.

Het gaat hier over mensen, die de besmettingen van de wereld ontvlucht zijn, door de kennis van Jezus. Dit betekent dat zij daadwerkelijk gered waren uit de wereld, door het verlossende werk van Jezus. Zij waren daar daadwerkelijk vrij van geworden. Zij waren schoongewassen, zoals het varken in het laatste vers. Zij leerden de weg van de gerechtigheid kennen. Dit betekent meer dan verstandelijke kennis, dit betekent dat zij deze weg hebben bewandeld voor een tijdje. Maar deze mensen blijven niet op de goede weg, maar worden weer door de wereld en haar begeerte overwonnen. Zij worden heroverd door de wereld. Het gaat hier om de strijd tussen het rijk van de boze en het Koninkrijk van God. Zij werden voor het Koninkrijk van God gewonnen, maar het rijk van de boze wint hen terug. En ook hier, net als in Hebreëën 6, lezen we dat de laatste toestand erger is, dan de toestand voordat zij tot bekering kwamen. Nu is er geen weg meer terug. Zij hebben zich afgekeerd van de weg ten leven.

Niet alle mensen, die tot geloof komen, zullen dus veilig aankomen. Er bestaat kennelijk zoets als een 'tijdgeloof', dat iemand voor een tijdje daadwerkelijk een gelovige genoemd kan worden, maar daarna van het geloof afvalt. Een andere zaak is de uitverkiezing. Uitverkorenen zullen met zekerheid veilig thuis aankomen. God overziet namelijk alles en zijn uitverkiezing overstijgt het tijdgeloof. Bij zijn uitverkiezing houdt Hij rekening met wie er in het geloof vol zullen houden tot het einde.

Hoe weet je dan dat je uitverkozen bent? Door vol te houden in geloof! Zo staat er bijvoorbeeld geschreven in 2 Petrus 1:9-10: *Immers, bij wie deze dingen niet aanwezig zijn, die is blind en kortzichtig, omdat hij de reiniging van zijn vroegere zonden vergeten is. Daarom, broeders, **beijver u des te meer om uw roeping en verkiezing vast te maken; want als u dat doet, zult u nooit meer struikelen.***

Kennelijk kunnen wij de reiniging van onze zonden, die daadwerkelijk heeft plaatsgevonden toen wij tot geloof kwamen, vergeten en kwijtraken. Dit is de afval van het geloof. We worden opgeroepen om onze roeping of verkiezing vast te maken. Dit wil zeggen: we hebben pas zekerheid van onze verkiezing en roeping, als we daar ook volhardend in blijven wandelen en volhouden! Als wij blijven volharden en ons blijven inzetten voor de goede weg, dan komen we op een punt waarin struikelen niet meer mogelijk is. Dit wil zeggen: ons leven raakt dan zo verweven met Jezus, dat we niet meer bang hoeven te zijn, dat we van ons geloof af zullen vallen.

Gezamenlijke afval van het geloof in de Bijbel

In de vorige paragraaf hebben we verschillende teksten gezien, die spreken over de mogelijkheid dat een individueel persoon van het geloof afvalt. In de Bijbel lezen we ook over de mogelijkheid van een collectieve afval van het geloof. Laten we kijken wat de Bijbel ons daarover onderwijst.

In het Oude Testament zien we de mogelijkheid tot afval al naar voren komen. We zien dat Israël zich regelmatig tot de Heer bekeerde, maar dan ook weer bij Hem vandaan gleeed. Ze vielen af van hun levenswandel met de Heer. Nu zien we gelukkig dat de Heer zijn volk keer op keer weer bij Hem terugbracht. Toch zien we soms ook hele generaties van Israëlieten verloren gaan. In de woestijn vielen zo'n 600.000 Israëlieten. Zij waren wel uit Egypte geleid, maar hebben het Beloofde Land nooit gezien.

Ook in het Nieuwe Testament worden we gewaarschuwd tegen een collectieve afval van het geloof. Dezelfde dingen kunnen namelijk ook in de gemeente van Jezus gebeuren. Zo lezen we in de brieven, die Jezus dicteert aan de zeven gemeentes in Klein-Azië, dat de kandelaar van Gods Geest uit een gemeenschap weggehaald kan worden.¹ Gemeentes kunnen vervuld worden met de aanwezigheid van Gods Geest, maar Gods Geest kan gemeenschappen ook weer verlaten, als zo'n gemeenschap bij God wegdrijft. Helaas is deze waarschuwing van Jezus ook werkelijkheid geworden. Geen van de zeven gemeentes in Klein-Azië bestaat vandaag de dag meer. Klein-Azië, het huidige West-Turkije, is bepaald niet meer christelijk te noemen.

In het Nieuwe Testament wordt verder op allerlei plaatsen gewaarschuwd voor 'de grote afval' aan het einde der tijden. Hoewel er door de tijd heen individuen en gemeenschappen wegvallen uit het geloof, zal dit niets zijn vergeleken bij de grote afval in de Eindtijd. Tijdens deze grote afval zal maar een hele kleine groep trouw blijven aan Jezus. Dit zal de climax zijn van de afval van het geloof. Velen zullen collectief bij Jezus vandaan drijven. Jezus spreekt over deze grote afval in Mattheüs 24:

¹ Openbaring 2-3.

En dan zullen er velen struikelen en zij zullen elkaar overleveren en elkaar haten. En er zullen veel valse profeten opstaan en die zullen er velen misleiden. En doordat de wetteloosheid zal toenemen, zal de liefde van velen verkillen. Maar wie volharden zal tot het einde, zal zalig worden. (Mattheüs 24:10-13)

En als die dagen niet ingekort werden, zou er geen vlees behouden worden; maar ter wille van de uitverkorenen zullen die dagen ingekort worden. Als iemand dan tegen u zegt: Zie, hier is de Christus of daar, geloof het niet; want er zullen valse christussen en valse profeten opstaan en zij zullen grote tekenen en wonderen doen, zó dat zij – als het mogelijk zou zijn – ook de uitverkorenen zouden misleiden. (Mattheüs 24:22-24)

In Mattheüs 24 wordt over de grote verleiding gesproken, die er in de Eindtijd zal zijn. Valse profeten zullen velen van hun geloof af laten vallen. Velen zullen struikelen en niet volhouden tot aan het einde. Wel blijkt uit Mattheüs 24 dat God bepaalde uitverkorenen heeft, die de eindstreep zullen gaan halen. Niet alle gelovige of bekeerde mensen zullen het volhouden, maar degenen die God uitgekozen heeft daarvoor, die zullen de eindstreep gaan halen. Over vragen rond de uitverkiezing verwijs ik u door naar het document 'Uitverkiezing en vrije wil' in deze zelfde onderwijsserie...

In 2 Thessalonicenzen 2:3-12 wordt ook over de grote afval in de Eindtijd gesproken:

Laat niemand u op enigerlei wijze misleiden. Want die dag komt niet, tenzij eerst de afval gekomen is en de mens van de wetteloosheid, de zoon van het verderf, geopenbaard is ... hem, wiens komst overeenkomstig de werking van satan is, met allerlei kracht, tekenen en wonderen van de leugen, en met allerlei misleiding van de ongerechtigheid in hen die verloren gaan...²

In dit stuk wordt geschreven dat de antichrist een grote afval van het geloof zal ontketenen. Hij zal met misleiding, leugen, dwaling en tekenen mensen bij het geloof vandaan trekken. Dit zal resulteren in de veroordeling van degenen, die afvallen van het geloof. Aan het einde der tijden zal dus een collectieve en grootschalige afval van het geloof plaatsvinden. Laten we alert zijn, nu we zo dicht tegen de komst van Jezus aanzitten...

Ook in 1 Timotheüs 4:1-2 wordt over deze afval geschreven:

Maar de Geest zegt uitdrukkelijk dat in latere tijden sommigen afvallig zullen worden van het geloof en zich zullen wenden tot misleidende geesten en leringen van demonen, door huichelarij van leugenaars, die hun eigen geweten als met een brandijzer hebben toegeschroeid.

Het gaat bij deze afval dus om mensen, die afvallen van het geloof. Kennelijk waren zij het geloof deelachtig, voordat zij daarvan afvielen. Aan het einde der tijden zal de misleiding en de valse leer zo sterk zijn, dat gelovigen zich zullen laten verleiden en laten wegvoeren bij het geloof vandaan. In 2 Timotheüs 3-4 wordt dit nog verder uitgewerkt. In deze twee hoofdstukken staat geschreven dat de mensen in de Eindtijd liefhebbers zullen zijn van zichzelf en God en zijn geboden niet meer willen volgen. Zij zullen leraars voor zichzelf verzamelen, die hun gehoor strelen, maar hen niet op hun fouten wijzen. Ze willen niet meer van correctie weten. Deze houding zien we helaas overal om ons heen ontstaan. Mensen verdragen correctie steeds slechter en zoeken hun eigen onderwijs en leraren uit, die hen bevestigen in hun eigen ideeën.

² In de hierop volgende verzen lijkt het te gaan over mensen die helemaal niet tot geloof gekomen zijn. Toch is het de vraag of dit echt zo is. Mensen kunnen wel tot geloof in Jezus zijn gekomen, maar uiteindelijk toch de leugen boven de waarheid verkiezen. Zij hebben dan uiteindelijk geen zaligmakend geloof gehad. Hoe het ook precies zij, in 2 Thessalonicenzen 2:3 wordt in elk geval expliciet over een 'afval' gesproken. Dit betekent dat men wel iets (het geloof?) heeft aangenomen en daar dan van afvalt.

Als laatste haal ik hier Petrus aan, die ook over deze afval heeft geschreven. Hij schrijft in 2 Petrus 3:3:

Dit moet u allereerst weten, dat er in het laatste der dagen spotters zullen komen, die naar hun eigen begeerten zullen wandelen.

Ook hij kreeg van de Heilige Geest door dat velen in de Eindtijd het geloof zullen bespotten en hun eigen begeerten achterna zullen gaan. Al met al zien we een veelheid aan teksten, die ons leren dat er aan het einde der tijden een collectieve afval van het geloof zal plaatsvinden. Dit betekent dat niet alleen individuen van het geloof afvallen, maar dat er ook sprake kan zijn van een collectieve afval van het geloof.

Bijbelse tegenwerpingen: Eens gered, altijd gered...?

We hebben al gekeken naar de argumenten die pleiten voor het bestaan van een afval van het geloof. Vanuit de Bijbel kunnen echter ook verschillende dingen ingebracht worden tegen dit idee. Deze willen we hier behandelen en zo mogelijk ook weerleggen.

Het eerste argument kan afgeleid worden uit Johannes 10:27-28:

Mijn schapen horen Mijn stem en Ik ken ze en zij volgen Mij. En Ik geef hun eeuwig leven; en zij zullen beslist niet verloren gaan in eeuwigheid en niemand zal ze uit Mijn hand rukken.

Hieruit kan geconcludeerd worden dat degenen die Jezus volgen, niet verloren kunnen gaan. Toch kunnen er wel vragen bij deze conclusie gesteld worden. De eerste vraag is: zijn alle gelovigen schapen van de Heer of worden tijdgelovigen, niet tot de kudde van de Heer gerekend? In dat laatste geval lopen tijdgelovigen wel een tijdje met de Herder mee, maar horen zij niet werkelijk bij de eeuwige kudde van de Heer. De tweede vraag is: er staat geschreven dat geen schaap van Jezus' kudde verloren zal gaan, maar geldt dan ook automatisch: 'eens een schaap van de Heer, altijd een schaap van de Heer'? Stel dat je geen schaap meer wilt zijn, dan gaan deze verzen niet meer op voor jou. De derde vraag is: behoorde Judas tot de kudde van Jezus? Johannes 17:12 lijkt te suggereren dat dit inderdaad het geval was. Toch ging hij verloren. Kennelijk bestaan er uitzonderingen op de regel. Schapen die wel verloren gaan. En de vierde vraag is: de Heer zal zijn schapen niet verloren laten gaan, maar sluit dit ook de mogelijkheid uit om zelf weg te lopen bij de kudde?

Met name die laatste vind ik een belangrijke en sterke vraag. Ik denk dat de Heer ons niet uit zijn Hand zal laten vallen, als wij tot Hem komen. Maar ik denk dat de mogelijkheid in dit leven wel blijft bestaan, dat we zelf kiezen om weg te lopen bij de Heer. Tot aan de dood hebben we de keuze of we Jezus wel of niet willen volgen. We kunnen kiezen om ons af te keren van het geloof. Daarmee worden we niet uit de hand van Jezus gerukt of verliest Hij ons niet, maar dan kiezen we zelf heel bewust om weg te lopen. We willen niet meer bij de Heer horen.

Een tweede argument kan afgeleid worden uit Romeinen 8:38-39:

Want ik ben ervan overtuigd dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch krachten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde van God in Christus Jezus, onze Heer.

Hieruit kan geconcludeerd worden dat degenen die in Jezus geloven, niet gescheiden kunnen raken van hun Heiland. Toch wordt deze conclusie te snel getrokken. Er staat wel dat wij niet door enige macht, persoon of zaak van Jezus gescheiden kunnen worden, maar dit sluit de mogelijkheid niet uit dat wij zelf bij Jezus vandaan lopen. We behouden de vrije keuze tot aan onze dood.

Een derde argument is dat als wij tot geloof komen, dat we dan wedergeboren worden. Hiermee zijn alle dingen nieuw geworden. We zijn een nieuwe schepping geworden in Christus.³ Hoe kunnen wij dan nog tegen onze Heiland kiezen, als wij totaal veranderd zijn?

Dit heeft te maken met het nieuwe leven wat er enerzijds al voluit is en anderzijds nog niet volkomen doorbreekt. Als wij tot geloof in Jezus komen, dan wordt onze geest geboren uit Jezus. Onze geest is volmaakt. Tegelijk weten we allemaal dat we dan niet meteen volmaakte mensen zijn. We maken nog fouten genoeg. Onze ziel is namelijk niet meteen volkomen vernieuwd. En ons vlees blijft ook nog aan ons trekken. Dit maakt ook dat er sprake is van geestelijke strijd. We worden in de Bijbel voortdurend opgeroepen om in de geest te zaaien en niet in ons vlees. Hoewel we als wedergeboren gelovigen weer een geest hebben gekregen en geestelijk dus tot leven zijn gekomen, moeten we wel blijven zaaien in de geest, anders zullen we alsnog verloren gaan. Dan zal die geest weer afsterven.

Dit staat bijvoorbeeld beschreven in Romeinen 8:12-13 en Galaten 6:7-9:

Welnu, broeders, wij zijn aan het vlees niet verplicht om naar het vlees te leven. Want als u naar het vlees leeft, zult u sterven. Als u echter door de Geest de daden van het lichaam doodt, zult u leven.

*Dwaal niet: God laat niet met Zich spotten, want wat de mens zaait, zal hij ook oogsten. Want wie in zijn eigen vlees zaait, zal uit het vlees verderf oogsten; maar **wie in de Geest zaait**, zal uit de Geest **het eeuwige leven oogsten**. Laten wij niet moe worden goed te doen, want te zijner tijd zullen wij oogsten, als wij het niet opgeven.*

Let erop dat dit tegen broeders en zusters in het geloof gezegd wordt. Verder wordt dit gezegd tegen mensen van wie de geest al tot leven is gekomen, anders kunnen zij daarin niet zaaien. Kennelijk kunnen wij de zaligheid pas door de tijd heen 'verwerven'. Er is **niet één moment** van tot bekering komen, waarna we voor altijd binnen zijn. Nee, er is een lange tijd waarin we volhardend blijven zaaien in de geest en dat zal ons de zaligheid geven. Er bestaat de mogelijkheid dat wij moe worden van het zaaien in de geest en maar liever gaan zaaien in ons vlees. We gaan liever weer in onze oude zonden leven. Dan zal onze geest afsterven en zullen we de dood oogsten. Daarom worden we steeds opgeroepen om vol te houden en de goede strijd van het geloof te blijven strijden. Dit is geen lege of zinloze oproep, want de mogelijkheid bestaat dat wij deze strijd staken.

Ben ik dan wel veilig...?

We hebben gezien dat de Bijbel spreekt over de mogelijkheid om van het geloof af te vallen. Dit mag ons alert maken, maar het kan ons ook angstig maken: ben ik dan wel veilig? Heb ik dan wel de zekerheid dat ik veilig bij Jezus thuis zal komen?

Hierop kunnen we in elk geval stellen dat deze dingen niet in de Bijbel staan om u of jou angstig te maken. In de Bijbel wordt ook duidelijk onderwezen dat we geloofszekerheid mogen en kunnen hebben. Dat als we Jezus met een oprecht hart volgen, dat we dan mogen weten dat we veilig thuis zullen komen. Zo schrijft Paulus in Romeinen 8:38-39:

Want ik ben ervan overtuigd dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch krachten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde van God in Christus Jezus, onze Heer.

³ 2 Korinthe 5:17.

Die zekerheid mag ons deel zijn, als wij Jezus oprecht volgen in het leven. Alleen is het wel belangrijk om jezelf te toetsen en te blijven toetsen, of je *all-in* bent voor Jezus. Wil jij Hem echt volgen, wat het jou ook zal kosten? Staat Hij echt op de eerste plaats voor jou en wijkt alles daarvoor? Als jij Jezus echt op de eerste plaats hebt staan, dan ben je veilig. Dan zal Hij er Zelf voor zorgen, dat je niet uit zijn Hand zult vallen. Hij laat zijn kinderen niet los.

Zolang je dicht bij Jezus leeft, zit je dicht bij het vuur. Je hoeft je dan helemaal geen zorgen te maken of je wel veilig aan zult komen, want je leeft onder de beschermende vleugels van God. Het gevaar komt pas om de hoek kijken als je begint weg te drijven bij de Heer. Iedereen heeft periodes waarin we dicht of minder dicht bij de Heer leven, maar als we maar weg blijven drijven, dan kunnen we uiteindelijk zover bij Jezus vandaan drijven, dat Hij ons niets meer te zeggen heeft. Dan drijven we weg vanonder de veilige schaduw van Gods vleugels. Dit gaat niet van de een op de andere dag. Houd jezelf en anderen in de gaten. Als je weg aan het drijven bent, ga dan weer terug naar de Heer. Zoek Hem, totdat de eerste liefde weer aangewakkerd wordt, zodat je weer in vuur en vlam voor Hem staat.

Als het aankomt op angst (voor het oordeel) is 1 Johannes 4:17-19 een heel belangrijke tekst:

Hierin is de liefde bij ons volmaakt geworden, dat wij vrijmoedigheid mogen hebben op de dag van het oordeel. Want zoals Hij is, zijn ook wij in deze wereld. Er is in de liefde geen angst, maar de volmaakte liefde drijft de angst uit. De angst houdt immers straf in, en wie bang is, is niet volmaakt in de liefde. Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst liefhad.

De liefde drijft de angst uit. Als ons hart vol liefde is voor de Heer, dan is er geen plaats om bang te zijn voor het oordeel. Dan rennen we vrijmoedig als een kind naar God toe, omdat zijn liefde in ons hart leeft. Het laatste vers is hierin een sleutelvers: we hoeven deze liefde niet uit onszelf te putten, maar de liefde komt bij God vandaan. Hij had ons eerst lief en onze liefde is een reactie daarop, het is wederliefde. Gods Geest bewerkt deze liefde in ons hart, door ons hart met Gods liefde aan te raken.

Hoe zit het dan met mensen, die afvallen van het geloof? Hebben zij Gods liefde niet ervaren? Ik durf niet te zeggen dat zij Gods liefde niet ervaren hebben. Dat hebben zij waarschijnlijk wel. Maar gaandeweg hebben zij de wereld en zichzelf meer lief gekregen dan God. Zij hebben Gods liefde verwaarloosd en niet op waarde geschat. Zij zijn daar niet in blijven wandelen. Als je zekerheid wil hebben, dan mag je jezelf iedere dag met Gods liefde vullen. Als dat het belangrijkste in je leven is en wordt, dan zit je veilig.

Dus de conclusie is eigenlijk: **wees niet bang voor de randen, om daar overheen te vallen, maar wees gefocust op het centrum: Jezus!** Vul jezelf met passie en liefde voor Hem. Laat de Heilige Geest toe om Gods liefde in jouw hart uit te storten. Laat Hem het centrum van je leven zijn, dan kom je zeker weten goed uit. Dan hoef je je niet eens druk te maken of je ooit bij God weg zou drijven. Hoe dicht bij het vuur, hoe beter. Je kunt jezelf de vraag stellen: groei ik iedere dag dicht naar de Heer toe? Of groei ik iedere dag verder bij Hem vandaan? Dat laat een beetje zien welke richting jouw leven momenteel heeft. Mocht dat laatste het geval zijn, keer je dan om: richt je weer helemaal op Jezus en zorg dat je weer stap voor stap dicht naar Hem toe gaat groeien! En onthoudt: God is een genadig God en wat Hem betreft gaat er niemand verloren.⁴ Daar zal Hij, van zijn kant, alles aan doen!

⁴ 2 Petrus 3:9.